

הארגון העולמי של בתי הכנסת
והקהילות האורתודוקסיות
World Organization of Orthodox
Communities and Synagogues

איחוד בתי הכנסת
והקהילות בישראל
Union of Synagogues and
Communities in Israel

בס"ד

"וְהָיָה בְּיָדֵי זֶדְדִּים בְּזוֹדְשׁוֹ, וּבְיָדֵי שִׁשְׁבַּת בְּשִׁבְתּוֹ" (ישעיהו פרק סו פסוק כג)

לוח דינים ומנהגים לעדות ישראל

מבוסס על לוח דינים ומנהגים בעריכת פרופ' יהודה איזנברג – הוצאת "היכל שלמה" ו"הארגון העולמי של בתי הכנסת"

אדר שני תשפ"ב

3 במרץ 2022 – 1 אפריל 2022

המולד: יום חמישי לפנות בוקר, שעה 3:51 (17+ חלקים)
זמן קידוש לבנה: מליל שני ד' בחודש (6.3.2022), עד ליל שישי ט"ו בחודש שעה 22:13 (17.3.2022)
זמן קידוש לבנה לפי עדות המזרח: מליל שישי ח' בחודש (10.3.2022) עד ליל שישי ט"ו בחודש שעה 22:13 (17.3.2022)

יום חמישי, א' דראש חודש אדר שני (3.3.2022) תפילת ראש חודש.
 יום שני של ראש חודש אדר ב', יום שישי, א' באדר ב' (4.3.2022). תפילת ראש חודש

זמני הדלקת נרות ביום שישי, א' באדר ב' (4.3.2022)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
18:39	מדריד	19:26	מלבורן	17:30	ניו יורק	18:16	ירושלים	17:03	ירושלים
18:54	מרבייה	18:11	יוהנסבורג	17:23	לוס אנג'לס	18:17	תל אביב	17:20	תל אביב
17:42	טורונטו	18:57	בואנוס איירס	18:09	פריס	18:17	באר שבע	17:21	באר שבע
16:49	ורשה	17:42	מוסקבה	17:17	לונדון	18:16	חיפה	17:12	חיפה
		17:33	רומא	17:54	אמסטרדם	18:17	אילת	17:11	אילת

שבת פרשת פקודי, ב' באדר ב' (5.3.2022)

שבת הפסקה (ראשונה). קוראים לשבעה בפרשת השבוע, ומפטירים במלכים א' ז: אשכנזים מתחילים בפסוק נא "ותשלם המלאכה", עד ח, כא "בהוציאו אתם מארץ מצרים"; ספרדים מתחילים בפסוק מ "ועש חירום.. עד זג, "...לדלתי הבית להיכל זהב".
 במנחה קוראים לשלשה בפרשת ויקרא.

יום ה', ז' באדר ב' (10.3.2022)

יום הסתלקותו של משה רבנו ע"ה. אנשי "חברה קדישא" נוהגים להתענות כתענית ציבור, לסעוד אחרי התענית, לומר סליחות בשחרית, ולקרוא בשחרית ובמנחה "ויחל". יום זה נקבע ליום זיכרון לחללי צה"ל שמקום קבורתם לא נודע.

זמני הדלקת נרות ביום שישי, ח' באדר ב' (11.3.2022)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
18:47	מדריד	19:16	מלבורן	17:38	ניו יורק	18:20	ירושלים	17:08	ירושלים
19:05	מרבייה	18:04	יוהנסבורג	17:29	לוס אנג'לס	18:22	תל אביב	17:25	תל אביב
17:51	טורונטו	18:47	בואנוס איירס	18:20	פריס	18:22	באר שבע	17:26	באר שבע
17:02	ורשה	17:57	מוסקבה	17:29	לונדון	18:22	חיפה	17:17	חיפה
		17:41	רומא	18:07	אמסטרדם	18:21	אילת	17:15	אילת

שבת פרשת ויקרא, ט' באדר ב' (12.3.2022). שבת זכור

מוציאים שני ספרי תורה. באחד קוראים לשבעה בפרשת השבוע. חצי קדיש. בספר שני קוראים למפטיר בסוף פרשת כי-תצא: "זכור". קריאה זו היא חובה מן התורה, ויש אומרים שגם לנשים. הקורא יכוון להוציא את הקהל, והשומעים יכוונו לצאת. נשים שלא יכלו להגיע לקריאת זכור בבוקר, יגיעו למנחה, יוציאו ספר תורה, ויקראו להן פרשת זכור ללא ברכה. מי שהיה אנוס, ולא שמע קריאה של פרשת "זכור" בשבת, יכוון לצאת ידי חובתו בקריאה של פורים. [יש נוהגים לקרוא הפסוק האחרון פעמיים: פעם זכר בציר"י ופעם זכר בסגול"ל (מ"ב תרפ"ה, י"ח), ויש אומרים שאין ספק בקריאה ואין צורך לחזור]. יש להקפיד שהקורא פרשת זכור יהיה מבוגר שזקנו החל לצמוח - בגיל 17 לפחות.

מפטירים בשמואל א טו, ב: "כה אמר ה' פקדתי" עד טו, לד "גבעת שאול". אין קטן עולה למפטיר. אין אומרים אב הרחמים. במנחה קוראים לשלושה בפרשת צו. אומרים צדקתך צדק.

יום רביעי, י"ג באדר ב' (16.3.2022), תענית אסתר. תחילת הצום בעלות השחר (בירושלים 4:20). תענית ציבור: עננו בשמונה עשרה, סליחות, "אבינו מלכנו". "ויחל" בשחרית ובמנחה.

מנחה. אין אומרים "אבינו מלכנו". נוהגים לקיים זכר למחצית השקל שהיו שוקלים בזמן הבית, ונותנים לצדקה לעניים 3 מטבעות כסף החוקיות באותה מדינה ונקראות "מחצית". (ומאחר שאין כל אחד יכול לתת 3 מטבעות כסף, הנהיגו בבתי הכנסת לשים 3 מטבעות של כסף בקערת צדקה, התורם קונה אותם בנדבתו, ותורם אותם למחצית השקל).
 סוף הצום 20 דקות אחרי שקיעה (בירושלים: 18:10). מי שהתענית קשה עליו, יכול לטעום לפני קריאת המגילה מזונות בשיעור של עד ביצה בלבד, ולשתות לפי צרכו.

פורים דפרזים, יום חמישי י"ד באדר ב' (17.3.2022):

ערבית, בשמונה עשרה אומר "על הנסים" (שכח וזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה' אינו חוזר). אחרי שמונה עשרה קדיש תתקבל. קריאת המגילה. הקורא פושט את המגילה כאיגרת (השומעים אינם צריכים) ומברך: "על מקרא מגילה", "שעשה נסים", "שהחיינו". אין להפסיק אפילו בכדי לענות "ברוך הוא וברוך שמו". הקורא כוון להוציא את השומעים בברכות ובקריאה, והשומעים כוונו לצאת. מי שלא שמע כמה מילים מהקורא יכול להשלימין לעצמו מספר מודפס. פרק ח פסוק יא, נוהגים לקרוא שתי פעמים, פעם אחת "להשמיד להרוג" ובפעם שניה "להשמיד ולהרוג", וכן בפרק ט פסוק ב, פעם אחת "ואיש לא עמד בפניהם" ובפעם שניה "ואיש לא עמד לפניהם". "עשרת בני המן" קורא בנשימה אחת. לאחר הקריאה גולל המגילה ומברך "הרב את ריבנו". הקורא ביחיד אינו מברך "הרב את ריבנו". הקהל אומר: "אשר הניא" ו"שושנת יעקב". "ואתה קדוש". קדיש שלם בלי תתקבל. עלינו. קדיש יתום. ברכו. אָבֵל תוֹךְ שבעה, אם אין באפשרותו לקיים מנין בביתו, רשאי ללכת לבית הכנסת לקריאת המגילה ערבית ושחרית. נשים חייבות בקריאת המגילה, וראוי שתשמענה את הקריאה ברוב עם בבית הכנסת. אשה יכולה להוציא את חברתה בקריאה. מי ששמע מגילה, והוא קורא למי שלא שמע – דינו זה:

אם קורא לנשים – תברך אחת הנשים את שלוש הברכות, ובברכה הראשונה תברך "לשמע מגילה".

אם קורא לגברים – מברך הקורא או אחד השומעים ברכה רגילה: "על מקרא מגילה".

בקריאה ביחיד אין מברכים "הרב את ריבנו".

אם אין מי שידוע לקרוא בטעמים, יכול הקורא לקרוא בלי ניגון הטעמים, יעמיד לידו אדם שיעקוב אחרי הקריאה מספר מודפס, ויתקן את השגיאות.

בברכת המזון אומר "על הנסים", ואם שכח אינו חוזר, אבל קודם "הרחמן הוא יזכנו" (או אחר "אל יחסרנו" - לדעת האדר"ת) יאמר: "הרחמן הוא יעשה לנו נסים וכו' בימי מרדכי ואסתר". ראוי להרבות קצת בסעודה גם בלילה.

שחרית: "על הנסים". אחרי חזרת הש"ץ חצי קדיש. קוראים לשלושה בפרשת בשלח: ויבא עמלק, חצי קדיש, "הללו". מכניסים ס"ת לארון, (אין חולצים את התפילין לפני קריאת המגילה). קוראים את המגילה. יש לזכור כי **עיקר קריאת המגילה היא ביום**, ואין יוצאים ידי חובת הקריאה בקריאת הלילה. מברך 3 ברכות כמו בערב. בברכת "שהחיינו" יש לכוון גם על משלוח מנות וסעודת פורים. לאחר קריאת המגילה וגלילתה מברך הקורא: "הרב את ריבנו". הקהל אומר רק "שושנת יעקב". אשרי (ולא "למנצח") ובא לציון, קדיש תתקבל. שיר של יום: (תהלים כ"ב): למנצח על אילת השחר. אין כאלוקינו.

משלוח מנות, חובה לשלוח לאדם אחד שתי מנות הראויות לאכילה, ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה חייב לשלוח.

מתנות לאביונים חובה לשלוח שתי מתנות לשני אביונים. אָבֵל חייב במשלוח מנות, אבל לא ישלחו לו. נשים חייבות, וישלחו אנשים לאנשים ונשים לנשים.

עורכים **סעודה** אחרי מנחה גדולה, ויש הממשיכים עד הלילה כדי לסעוד קצת בשושן פורים. כיון שהתחיל ביום, אומר "על הנסים" בברכת המזון.

אנשי ירושלים אין אומרים "על הנסים" בתפילה ובברכת המזון, ולא תחנון ולמנצח... יענך.

פורים שושן ערים המוקפין [חומה בזמן יהושע], יום שישי ט"ו בחודש (18.3.2022):

פורים שחוגגים בירושלם ונוהגים בו כל דיני פורים. (ראה לעיל י"ד באדר).

סעודת פורים מוקדמת בגלל ערב שבת.

הפרזים לא אומרים "על הנסים" בט"ו, ולא אומרים תחנון, ולמנצח... יענך.

זמני הדלקת נרות ביום שישי, ט"ו באדר ב' (18.3.2022)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
18:54	מדריד	19:06	מלבורן	18:41	ניו יורק	18:25	ירושלים	17:13	ירושלים
19:11	מרבייה	17:56	יוהנסבורג	18:34	לוס אנג'לס	18:27	תל אביב	17:30	תל אביב
19:00	טורונטו	18:38	בואנוס איירס	18:31	פריס	18:27	באר שבע	17:31	באר שבע
17:14	ורשה	18:11	מוסקבה	17:41	לונדון	18:27	חיפה	17:22	חיפה
		17:49	רומא	18:19	אמסטרדם	18:26	אילת	17:20	אילת

שבת פרשת צו, ט"ו באדר ב' (19.3.2022)

שבת הפסקה (שנייה). קוראים לשבעה בפרשת השבוע, ומפטירים ירמיהו ז, כא – ח, ג: "עולותיכם ספו על זבחיכם" ומוסיפים ט, כב-כג "אל יתהלל".

במנחה קוראים לשלושה בפרשת שמיני.

ביום שישי כ"ב אדר ב' (25.3.2022) עוברים לשעון קיץ

זמני הדלקת נרות ביום שישי, כ"ב באדר ב' (25.3.2022)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
19:01	מדריד	18:55	מלבורן	18:53	ניו יורק	19:30	ירושלים	18:18	ירושלים
19:18	מרבייה	17:49	יוהנסבורג	18:39	לוס אנג'לס	19:32	תל אביב	18:35	תל אביב
19:08	טורונטו	18:28	בואנוס איירס	18:42	פריס	19:32	באר שבע	18:35	באר שבע
17:26	ורשה	18:25	מוסקבה	17:54	לונדון	19:32	חיפה	18:27	חיפה
		17:57	רומא	18:32	אמסטרדם	19:30	אילת	18:24	אילת

שבת פרשת שמיני, כ"ג באדר ב' (26.3.2022). שבת פרה

מוציאים שני ספרי תורה, באחד קוראים בפרשת השבוע, חצי קדיש, ובשני למפטיר בפרשת חוקת מתחילתה ועד "תטמא עד הערב". הפטרה ביחזקאל לו, טז-לח "ויהי דבר ה' אלי לאמור" ועד סוף הפרק. אין מעלים קטן למפטיר. אין אומרים "אב הרחמים". מברכים חודש ניסן שיחול ביום שבת (2.4.2022).

המולד: יום שישי אחר הצהריים, (2.4.2022) שעה 16:36 (0 חלקים)

במנחה קוראים לשלשה בפרשת תזריע. אומרים צדקתך צדק.

יום ה', כ"ח באדר ב' (31.3.2022). המתענים בערב ראש חודש אומרים יום כפור קטן, אומרים תחנון ואבינו מלכנו. יש נוהגים להשתטח על קברי צדיקים. מי שיש לו יום זיכרון בניסן - עולה לקבר בערב ראש חודש, כי נמנעים מלעלות לבית הקברות בחודש ניסן.

יום ו', כ"ט באדר ב' (1.4.2022), ערב ראש חודש ניסן.

הארה ירושלמית לחודש אדר ב'

חז"ל קבע שערים מוקפות חומה מימי יהושע בן נון חוגגות את חג פורים בט"ו באדר. בתלמוד הבבלי לומדים את הדברים מהיקשים, אולם לא מביאים כל טעם.

בתלמוד הירושלמי (מגילה א, א) מובא הטעם לכך שמוקפות חומה מימי יהושע בן נון חוגגות בט"ו באדר והטעם הוא משום כבודה של ארץ ישראל. בעל העלי תמר על הירושלמי מסביר מה עומד מאחורי טעם זה. חז"ל רצו לחזק את ארץ ישראל כמרכז. כבודה של ארץ בימי עזרא ונחמיה הכוונה היא לבנות את ארץ ישראל שהייתה חרבה באותם ימים ולהחזיר את הערים, שהיה להם עבר מפואר, לכבודם הראשון. ובאמת התלמוד הירושלמי (תענית ב, יב) מציין שיום לאחר ט"ו באדר בט"ז באדר בנה נחמיה חומה בירושלים.

בברכת חודש טוב ומבורך

דוד בן-נאה, יו"ר

לאחינו בית ישראל בתפוצות השלום והברכה

אנחנו בעיצומה של שנת השמיטה.

בהיותה מצווה התלויה בארץ, כל הדר בחו"ל מאבד את האפשרות לקיימה ולזכות בברכת התורה: "וציויתי לכם את ברכתי ועשת את התבואה לשלש השנים..."

הרב המקובל הירושלמי דוד כהן שליט"א, אשר כל אחד ואחד מישראל, בארץ ובחו"ל, חשובים לו כגופו, הגה את הרעיון שמאפשר ליהודי התפוצות לזכות במצווה... רבנים חשובים נוספים שליט"א כמו הרב י"צ רימון, הרב המקובל יעקב יוסף כהן, הרב המקובל אברהם גוטליב והרבנית ימימה מזרחי הצטרפו לרעיון ותומכים בו בהתלהבות יתרה. לצורך ביצוע הפרוייקט נרכשה חלקת אדמה חקלאית מבית הספר החקלאי "מקווה ישראל" והיא מושבתת מכל עבודה האסורה בשנת השמיטה.

מצלמת אבטחה מיוחדת מצלמת את החלקה וניתן לצפות בשידור ישיר שלה 24 שעות ביממה.

בארה"ב הוקמה חברת Shmita 5782 Inc המרכזת את הטיפול מול כל קהילות ישראל בכל מקום שהוא על פני כדור הארץ. החברה בנתה מספר מסלולי רכישה כדי להתאים לכל כיס, כולל תכנית רכישה דרך בתי כנסת.

החברה התחייבה להפריש מעשר כספים לטובת הארגונים שיתמכו בפרוייקט.

הארגון העולמי של בתי הכנסת והקהילות האורתודוקסיות הצטרף בשמחה למיזם וכמנהל הארגון אני פונה אליכם בזאת לארגן את הציבור שלכם להשתתף בו.

מובטח בזאת כי כספי המעשר מכל ההכנסות שיגיעו מכם יופנו לטובת הארגון.

בכך אתם מרוויחים פעמיים. גם זוכים במצווה ובברכה, וגם תומכים בארגון החשוב שלנו.

הינכם מוזמנים לבקר [באתר החברה](#) (ב- 4 שפות!) ולהתרשם מהפרוייקט.

ניתן לפנות ישירות לצוות החברה בכל שאלה או בקשה בכתובת office@shmita-5782.com.

בברכת התורה והארץ

קרן קימת לישראל
K K L - J N F

הסתדרות הציונית העולמית
World Zionist Organization

היכל שלמה
המרכז לפרשת היהדות
HECHAL SHLOMO
The Center for Jewish Heritage
Jerusalem